

L'Acadèmia Mariana de Lleida dedica el Certamen Marià d'enguany a la Mare de Déu de Meritxell

El jurat també premià dos poemes a llaor de la Verge de Canòlich i de la Mare de Déu de l'Horta

El dia 2 d'octubre, cada any és festa gran a la ciutat de Lleida en escaure's la celebració de la Patrona de la ciutat, la Verge Blanca de l'Acadèmia. Enguany la Pontifícia i Reial Acadèmia Bibliogràfica Mariana de Lleida va voler retre llaor, dins el Certamen Marià que cada any organitza, a la Mare de Déu de Meritxell, Patrona del Principat d'Andorra, en commemoració del centenari de la seva coronació canònica. És per això que el Bisbe de Lleida, Mons. Salvador Jiménez Valls, i la Junta de l'Acadèmia van convidar l'Arquebisbe d'Urgell a presidir la Festa de la Mare de Déu de l'Acadèmia. Mons. Joan-Enric Vives estigué acompanyat pel Vicari Episcopal de Pastoral, Mn. Antoni Elvira, i pel Secretari general, Mn. David Codina.

Hi concelebraren també el capellà de l'oratori de la Verge Blanca de l'Acadèmia, Mn. Gerard Soler, i Mn. Àngel Escalles; i hi va assistir una gran quantitat de fidels, entre els quals l'Ambaixador d'Espanya a Andorra, Àngel Ros; el Regidor Fèlix Larrosa Piqué, en representació de la Paeria de Lleida; la Presidenta i els membres de la Junta de l'Acadèmia Bibliogràfica Mariana, així com els guardonats al certamen literari.

Al'homilia, l'Arquebisbe Joan-Enric glossà les lectures proclamades tot subratllant el gran missatge de l'anunciació de l'àngel Gabriel a Maria i el seu "*fiat*" ("faci's en mi"). Maria és la criatura humana més excelsa, ja que,

L'Arquebisbe d'Urgell presidí la Festa de la Mare de Déu de l'Acadèmia a invitació del Bisbe de Lleida i la Junta de l'Acadèmia Bibliogràfica Mariana.

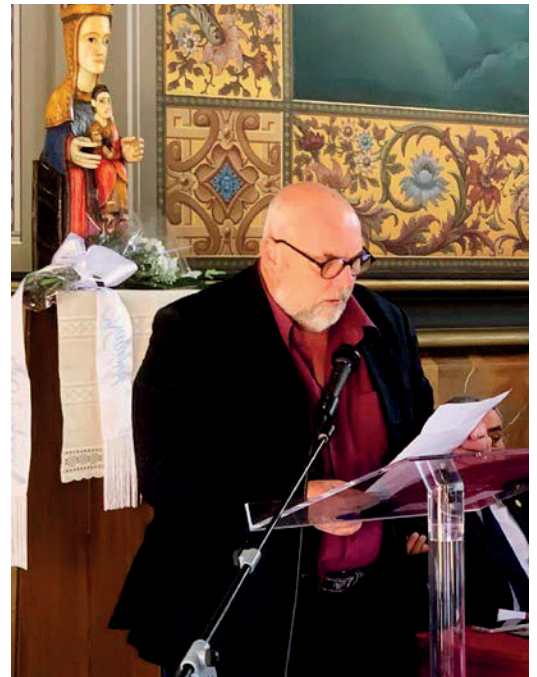
gràcies al seu "sí" i a la seva disponibilitat, Déu va poder entrar en la història a través de l'encarnació. A ella li devem portar "l'autor de la vida", i amb la seva disponibilitat i lliurament va reparar tot el pecat dels primers pares, Adam i Eva.

Maria, en les seves diverses advocacions, la Verge Blanca o la Mare de Déu de Meritxell, és la Immaculada, la tota pura, la plena de la gràcia de Déu que ens porta a Jesús, el seu Fill, el Fill de Déu. Per això tots els cristians venerem la nostra Mare del cel amb devoció intensa, perquè ens ajuda a creure; és el model de la fe, la gran creient. Maria respon que sí a l'anunci

de l'àngel ("sóc l'esclava del Senyor, que es compleixin en mi les teves paraules"), però demana com serà això que l'àngel li diu que s'esdevindrà. La Mare de Déu ens ensenya que Déu respecta sempre la llibertat humana i que ens demana col·laborar amb Ell des de la nostra llibertat. Obeir-lo és font de llibertat i de goig.

L'Arquebisbe recordà que el 1862 es fundà una de les institucions més antigues de Lleida, l'Acadèmia Bibliogràfica Mariana, amb l'objectiu d'enaltir la Mare de Déu a través de la literatura i les arts, i estendre la seva devoció. I també com, al cap de poc temps, el 1873, el Consell General

A l'esquerra, Mons. Vives signà al llibre d'honor de l'Acadèmia Mariana de Lleida i fou obsequiat per la Presidenta de l'entitat (dempués a la fotografia) amb una imatge de la Verge Blanca de l'Acadèmia. A la dreta, Ernest Pibernat i Bosch guanyà el premi dotat per l'Arquebisbe d'Urgell i Copríncep.

d'Andorra va declarar la Mare de Déu de Meritxell Patrona del Principat d'Andorra. Posteriorment, a petició del Bisbe i Copríncep Joan Benlloch, el 13 de maig de 1914 la Mare de Déu de Meritxell va ser declarada pel Papa Pius X Patrona de tot el Principat d'Andorra.

L'Arquebisbe recordà també l'incendi que la nit del 8 al 9 de setembre del 1972 destruï el Santuari de Meritxell, en el qual va desaparèixer la imatge estimada. El Poble andorrà no es va deixar abatre, i va construir ràpidament un nou Santuari, obra de l'arquitecte Ricard Bofill, inaugurat l'any 1976. Mons. Vives animà a no deixar-nos superar per les dificultats de la vida i a posar els ulls en la Mare de Déu de Meritxell, que presenta Maria com una reina asseguda com "*sedes sapientiae*", coronada, amb l'ull diví en la seva corona, que té en el seu si al Nen Jesús, sense corona i descalç, que sosté en la seva mà esquerra el llibre dels Evangelis. La Verge té uns ulls grans i oberts, porta vestits nobles encara que calça esclops d'humil pagesa andorrana, i la seva mà dreta és desproporcionadament gran, per indicar que la té estesa envers tot aquell que s'apropa a Ella amb devoció.

Al final de l'Eucaristia es cantaren els goigs a llaor de la Verge Blanca de l'Acadèmia, la música dels quals és de Mn. Jordi Miquel i Benavent, sacerdot

d'Urgell. Tot seguit, l'Arquebisbe signà el llibre d'honor de l'Acadèmia i rebé com agraïment una bella imatge de la Verge Blanca de mans de la Presidenta, Yolanda Soria.

A continuació va tenir lloc el lliurament de premis del Certamen Marià. El Premi del Bisbe de Lleida, Mons. Salvador Giménez, i Flor Natural del Certamen, dotat amb 600€, fou per a David Llorens Poblador, de Lleida, pel seu poema "*Súplica blanca*", dedicat a la Mare de Déu de l'Acadèmia com a Patrona i especial protectora de la ciutat de Lleida. El Jurat valorà "a més del sentiment marià, la rica erudició, la recerca curiosa del mot escaient i un discurs que flueix amb la suau musicalitat interna".

El Premi de l'Arquebisbe d'Urgell i Copríncep d'Andorra, dotat amb 600€, s'atorgà a Ernest Pibernat i Bosch, d'Avinyonet de Puigventós (Alt Empordà), pel poema "*Sota un roser silvestre*". El poema "lloa poèticament el patrocini de la Mare de Déu de Meritxell, emprant un tipus de composició popular [...] que si s'escau àdhuc pot cantar-se com si fossin uns gojos", segons el veredict del Jurat.

El palmarès es completà amb el premi dotat amb 500€ per l'Arxiprestat de les Valls d'Andorra, atorgat a Oriol Solà Prat, de Santa Margarida de Montbui (Barcelona), pel poema "*Cent, són cent*", dedicat a la Mare de Déu de Meritxell en el centenari de la

seva coronació canònica; el Premi de l'Ambaixador d'Espanya a Andorra, i exalcalde Lleida, Àngel Ros, dotat amb una obra d'art, que s'atorgà a Ascensión Ramona Ochoa Borrell, de Lleida, per "*Retorn a la Verge de Candèlich*"; el premi dotat amb 500€ per l'Institut d'Estudis Ilerdencs, atorgat a Lluís Coll Gilabert, d'Ivars d'Urgell, pel seu poema dedicat a la Mare de Déu de l'Horta; i el premi dotat amb 500€ per la Paeria de Lleida, atorgat a Ramon Gené i Capdevila, de Cervera, pel poema "El perdó de la Verge del Blau".

Finalment, el premi de prosa que atorga l'Acadèmia Bibliogràfica Mariana, dotat amb 500€ al millor treball escrit en llengua ucraïnesa que fes referència a la ciutat màrtir de Mariúpol, fou per a Tetyana Filimonova, ucraïnesa resident a Torredembarra, i es concedí una menció honorífica als germans Eugènia Filimonova i Oleh Filimonov, amb la qual el Jurat vol homenatjar tots els nens que pateixen la violència de les guerres i especialment els infants ucraïnesos refugiats a Catalunya.

El Certamen va tenir com a mantenedora la Dra. Montserrat Esquerda, pediatra de l'Hospital Sant Joan de Déu, Directora de l'Institut Borja de Bioètica de la Universitat Ramon Llull i professora de Bioètica de la Facultat de Medicina de la Universitat de Lleida. **EUU**

Breu recull poètic. Certamen Marià 2022¹

SOTA UN ROSER SILVESTRE

Sota un roser silvestre florit en la ribera,
sou Verge Immaculada, pastora de les valls,
font fresca que sadolla les flors de primavera
que lluen i perfumen el cel que us enquimera
com uns antics vitralls.

D'Andorra en sou patrona, senyora, llum i guia.
Vós en teniu la clau del més preuat anhel;
en sou el nostre far, la dolça companyia;
de l'alba i del crepuscle, en sou sol de migdia.
De nit el nostre estel.

*Si el foc, Verge, us ablama
i encén el vostre alè...
com més alta la flama,
més gran la nostra fe.*

Hi ha set patrons que us vetllen la vostra faç divina,
Sant Iscle i Sant Esteve, Sant Pere i Sant Julià,
Sant Serní i Santa Eulàlia. Sant Corneli endevina
el res que els precés bressolen, en llengua llemosina,
el vostre tarannà.

Des d'Ordino a Canillo, d'Encamp a la Massana,
de Sant Julià de Lòria a Escaldes-Engordany
en feu el mecenatge, en sou mestressa i ama.
I d'Andorra la Vella, tothora se us reclama,
ser-ne el soplug tot l'any.

*Si el foc, Verge, us ablama
i encén el vostre alè...
com més alta la flama,
més gran la nostra fe.*

Teniu les aigües fresques que llisquen pel Valira
i us besen abnegades, devotes, vostres peus.
Teniu l'aire frescal que a Andorra s'hi respira,
teniu als ulls el brill, que fervorós admira
els cims dels Pirineus.

Poncella coronada de neus i de blancor,
gemma que regalimes pel nostre cor burell,
doneu-nos vostra empara, auxili i protecció,
sigueu nostre aixopluc, parròquia i bastió,
Verge de Meritxell.

*Si el foc, Verge, us ablama
i encén el vostre alè...
com més alta la flama,
més gran la nostra fe.*

Ernest Pibernat i Bosch

LA MARE DE DÉU DE L'HORTA

A la Plana hi ha una ermita
en paratge acollidor,

i una Verge que us invita
a una breu meditació.

Veureu en obrir la porta,
-un cop passat el cancell-
la Mare de Déu de l'Horta,
Patrona d'Ivars d'Urgell.

Un poble que s'encomana
a l'apòstol Sant Andreu,
però sempre als cors hi plana
la seva Mare de Déu.

Tenen cura de l'ermita,
la neteja i de les flors,
de manera gratuïta,
persones de cor virtuós.

Li fa bona companyia
un escolanet seriós,
que ben a prop de Maria,
saluda els visitadors.

Eixa mare intercessora
que a la falda hi té son Fill
és la mare protectora
que ens guarda de tot perill

Quan la pluja és feia esquiva,
anava el poble fidel
a fer-li una rogativa,
i a resar mirant al cel:

-Oh, Mare benefactora,
tot el camp romana sec,
deu-nos pluja abundosa;
accediu al nostre prec.

A prop del cambril hi havia
un gran enfilall d'exvots,
que en vèncer la malaltia,
hi deixaven els devots.

I en les sentides visites,
daven, pares i padrins,
les gràcies infinites
i les flors dels seus jardins.
Pró la imatge venerada
-estant en guerra el país-
amb escarni és destrossada
l'any mil nou-cents trenta sis.

Reposaren nova imatge
superat aquell dolor
i retornà el vell guiatge
amb desgreuge i perdó.

Honorem pares i mares
que sembraren les llavors,
regades amb aigües clares
i adobades amb valors.

¹ Els poemes transcrits en aquestes pàgines es publiquen amb l'autorització de l'Acadèmia Mariana de Lleida, que és la propietària dels drets, donat que van ser guardonats en el Certamen Marià d'enguany amb els premis que es detallen en la pàgina anterior.

Perquè d'ells ve l'enteresa,
la fe en la Mare de Déu,
el treball amb honradesa,
germanor davant la creu.

Que amb l'amor a Déu i als altres
i una gran humilitat,
la fe pot moure muntanyes
i canviar la realitat.

Lluís Coll Gilabert

CENT, SÓN CENT.

(Sonets a la Mare de Déu de Meritxell)

I

Cent anys des que fores coronada,
oh, Mare de Déu de Meritxell.
Brinda'ns sempre protecció i consell
i una amable vida asserenada.

Art fet de fusta policromada;
d'un til·ler, un laboriós joiell.
Color clar i to crema per ta pell
ben curosament afaïçonada.

Còmplice silent de confessions,
has compartit dolors i emocions...
i mai ni un sol pensament esquiu.

Més enllà de fes i devocions,
traspuen aviat les tradicions;
juntas, fan el sentiment més viu.

II

La veu del fidel, sempre escoltada.
De tots els mals tu sempre ens guareixes.
Davant els precs, pluja ens concedeixes...
La sequera aviat foragitada.

I en l'ànima que erra despistada
i sense rumb, també intercedeixes;
pel bon camí la recondueixes...
Que cap ovella quedi esgarriada!

I així s'incentiva l'atiament
de fe i consciències. Sense lament:
hi haurà imminent retorn, sense embuts.

Aviat caurem en l'enyorament
que ens fa tornar, amb ple convenciment
que aquí serem sempre ben rebuts.

III

Cent anys des que fores coronada,
oh, Mare de Déu de Meritxell.
Brinda'ns sempre protecció i consell
i una amable vida asserenada.

Art fet de fusta policromada;

d'un til·ler, un laboriós joiell.
Color clar i to crema per ta pell
ben curosament afaïçonada.

Ets, del país, cor espiritual.
Ets, per al cor, excels bàlsam frugal.
I alguns seguim –com es feia antany–
les creus de pedra del Camí Ral
fins al santuari nacional.
Hi arribem plens d'ímpetu i afany!

IV

De canònica coronació
festegem amb goig el centenari.
Que aquest simbòlic aniversari
bé mereix digna celebració!

Dies de frisança i d'emoció:
és data en vermell al calendari!
Ens atansarem al santuari
per refermar nostra devoció.

Per l'obaga ombrívola, entre pins,
s'hi enfilen munions de pelegrins:
per la gent d'arreu ets respectada.

Ja ens agrada perdre'ns, bosc endins,
per on s'entortolliguen camins...
Cent anys des que fores coronada!

Oriol Solà i Prat

RETORN A LA VERGE DE CANÒLICH

El silenci em rep muntanya a dalt
I el temps cada vegada es fa més petit
Silenci que per moments em fa mal
I temps que em transporta a l'oblit.

Oblit que silenciosament em fereix
em fa retornar al xaruc record
fibrant el meu interior resorgeix
pensament que renaix al cor.

Pensaments difusos que a tu m'apropa
I et sento de nou a tu Verge Maria
amb els que em retrobo i m'il·luminen
I com sempre fan de tu la meva guia.

De sobte trobo el camí del meu estiu estimat
rierols clars, fulles, narcisos, sobre la terra artiga
I allí te'm fas present, amb un simple pradell segat
I aquest és el moment que mai més s'esvairà.

Prop del cel on et trobes estimada Canòlich,
on llacs, núvols, vent, pluja i remor d'arbrades
fas de la meva infantesa, el somni més bonic.
refàs real i sereny, el meu retorn a tu de l'oblit.

Ascensión Ramona Ochoa Borrell